

NÁRODNÍ PARLAMENT

DĚTÍ A MLÁDEŽE

1998

NÁVRH NA DĚTSKÁ PRÁVA A PRÁVA ŽÁKA, NÁVRH NA VOLNÝ ČAS DĚTÍ A MLÁDEŽE

- usnesení -

Jednání v Senátu České republiky

1. Návrh na dětská práva a práva žáka

Domníváme se, že informovanost o dětských právech mezi širokou veřejností i dětmi je nedostatečná. Za nejčastěji porušovaná dětská práva považujeme:

- nerespektování zákazu tělesných trestů;
- právo na svůj názor a svoboda pohybu;
- právo osobní svobody;
- zanedbání výchovy;
- právo na ochranu před týráním, zneužíváním a šikanováním;
- právo na soukromí;
- právo na vlastní názor, projev, volbu a myšlení;
- právo na ochranu před fyzickým a psychickým násilím;
- právo na informace;;
- právo na volbu náboženství;
- právo na ochranu před národnostním znevýhodněním;
- právo shromažďovat se;
- právo na dostatečný rozvoj dítěte;
- malé přihlížení k názoru dítěte při soudních jednáních;
- právo na ochranu před návykovými látkami.

Dále požadujeme doplnit tato práva:

- povinnost dospělého vyslechnout názor dítěte;
- povinnost státu zajistit bydlení pro děti, které v 18 letech opouštějí dětské domovy;
- právo dítěte vyjádřit svůj názor prostřednictvím petice;
- povinností rodičů je starat se o své děti a vychovávat je v dobrém prostředí a povinností dospělých dětí je zabezpečit své rodiče;
- právo dětí na veřejnou diskusi se zastupiteli měst a obcí.

Myslíme si, že nemůžeme účinně prosazovat svá práva také proto, že svá práva vlastně neznáme. Navrhujeme tedy:

- Zřídit komisi, která by dohlížela na dodržování práv dítěte ve společnosti ve spolupráci s ostatními zařízeními (linky bezpečí, školy, pedagogicko psychologické poradny apod.). Tato komise musí být nezávislá! Jejím úkolem je vyslechnout stížnosti a názory dítěte a provádět inspekce a kontroly.
- Seznamovat s nejdůležitějšími právy dětí prostřednictvím škol, knihoven a dalších zařízení. Proto požadujeme vydání soupisu lidských práv včetně práv dětí. Je třeba zařídit jeho snadnou dostupnost. Seznámení s těmito právy by mělo být součástí školního vyučování. Základní informace by měly být vyvěšeny na hlavní školní nástěnce.
- Seznamovat děti od malička vhodnou formou se základy normálních vztahů v rodině, s tím, co je vlastně šikanování, obtěžování nebo zneužívání.
- Zajistit, aby linky bezpečí měly v každém místě shodné číslo bez rozlišení. Tyto linky musí být zcela anonymní, jejich sídla by měla být ve všech větších městech.
- Zřídit dětské samosprávy ve všech typech škol i v dětských domovech. Tyto samosprávy by měly sloužit jako prostředník mezi dětmi a zástupci škol a zařízení.
- Zavést ve školách funkci důvěrníka voleného dětmi z řad učitelů, ke kterému děti mají důvěru a který by jim pomohl řešit jejich osobní problémy.

- Zavést do hodin občanské výchovy, rodinné výchovy a dalších předmětů výuku v oblasti drogové prevence a sexuální výchovy, omezit rozsah výuky politického systému.

2. Návrh na volný čas dětí a mládeže

Aktivity jsou většinou zajímavé, některé kroužky jsou ale finančně nedostupné. Nabídka aktivit je v různých regionech velmi nevyrovnaná. O některé aktivity děti nemají zájem nebo o nich nevědí, často z důvodu malé propagace zájmových organizací a jejich činnosti. Proto navrhuje:

- dát více peněz ze státního rozpočtu na zájmovou činnost, její technické vybavení a na platy vedoucích;
- v obcích budovat další veřejně přístupná hřiště a zajistit jejich maximální využívání;
- otevřít školní sportovní zařízení (školní hřiště a tělocvičny) pro veřejnost nebo alespoň pro žáky školy v době po vyučování;
- pomocí starostů obcí zajistit, aby maximální počet sportovních zařízení v obci byl přístupný veřejnosti a cena byla pro širokou veřejnost přijatelná;
- zajistit, aby správci zařízení zajistili pořádek a odpovídající technický stav sportovních zařízení;
- zajistit bohatší nabídku klubové činnosti škol a školských zařízení, vytvořit veřejně přístupné kluby i pro mládež;
- poskytnout dětem ze sociálně slabších rodin další slevy a dát jim tak stejné možnosti účastnit se zájmové činnosti, tento systém zveřejnit;
- zajistit nabídku zájmové činnosti i v malých obcích nebo zajistit dopravní spojení do měst, kde jsou lepší podmínky pro trávení volného času;
- omezit výstavbu objektů a zachovat tak veřejně přístupné zelené plochy;
- zřizovat vhodné betonové plochy pro kolečkové brusle a skateboardy;
- odklonit dopravu z center velkých měst, zřizovat pěší zóny a víceúčelové parky a mimo centra odstavná parkoviště;
- rozšířit podporu cyklistů budováním propojených cyklistických stezek s řádným značením;
- umožnit dětem z dětských domovů větší možnost výběru, jak trávit svůj volný čas.